

แผนการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล (Faculty Practice)

รายบุคคล

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

ชื่อ นางสาวจิระภา สุมาลี ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการสอน)
ภาควิชา การพยาบาลจิตเวช

1. ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการปฏิบัติการพยาบาล

การพยาบาลผู้ป่วยภาวะเฉียบพลัน/อุบัติเหตุ/ฉุกเฉิน

การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวช

การพยาบาลผู้ป่วยในภาวะวิกฤต

การพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป/ครอบครัว/ชุมชน

การพยาบาลผู้ป่วยในระยะเจ็บป่วยเรื้อรัง

การพยาบาลส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

การพยาบาลผู้ป่วยในระยะเจ็บป่วยสุดท้าย

การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการตรวจ/การบำบัดพิเศษ

การพยาบาลผดุงครรภ์

อื่น ๆ (ระบุ).....

2. กลุ่มผู้ป่วย/ผู้รับบริการเป้าหมาย

2.1 รายบุคคล

ทารกแรกเกิด

เด็กและวัยรุ่น

ผู้ใหญ่

ผู้สูงอายุ

ผู้ป่วยจิตเวช

หญิงตั้งครรภ์

อื่น ๆ เช่น.....

2.3 รายครอบครัว/กลุ่ม/ชุมชน(ระบุ)

ครอบครัว

กลุ่ม/ชุมชน.....

อื่น ๆ เช่น.....

3. สถานที่ปฏิบัติการพยาบาลในฐานะผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ชำนาญการ

3.1 โรงพยาบาล ระบุ.....

หอผู้ป่วย ระบุ.....

คลินิกผู้ป่วยนอก/Ambulatory Care Setting ระบุ.....

3.2 ในชุมชน ระบบบริการสุขภาพ ระดับปฐมภูมิ

ศูนย์บริการสาธารณสุข/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ระบุ .....

โรงเรียน .....

Home Health Care /Hospice Care.....

ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย .....

ศูนย์ผู้สูงอายุ .....

อื่น ๆ (ระบุ) .....

4 บทบาทการพยาบาลที่ต้องการไปปฏิบัติการพยาบาล

Direct care

Consultation

พัฒนาระบบบริการและคุณภาพการพยาบาล

อื่น ๆ ระบุ .....

สาขาความเชี่ยวชาญหรือความสนใจเฉพาะทาง

การพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตเภทในชุมชน

หัวข้อ/ประเด็นการปฏิบัติ Faculty Practice การดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทในชุมชนเพื่อป้องกันการกลับมารักษาซ้ำ
คำจำกัดความ

1. ผู้ป่วยโรคจิตเภท หมายถึง ผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยจากจิตแพทย์ว่าเป็นโรคจิตเภท ตามเกณฑ์การวินิจฉัย
ICD-10 (Schizophrenia F20.0-F20.9)

2. การกลับมารักษาซ้ำ หมายถึง การเข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ ตั้งแต่ 2 ครั้ง
ขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย/หน่วยงาน ผู้ป่วยโรคจิตเภทที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของ รพ.สต.ม่อนดินแดง

ระยะเวลา มิถุนายน 2565 - พฤษภาคม 2566 จำนวน 80 ชั่วโมง

เป้าหมาย/ผลลัพธ์

ระยะสั้น

ผู้ป่วยโรคจิตเภทในชุมชนมีความรู้ในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการกลับมารักษาซ้ำ

ระยะยาว

1. ผู้ป่วยโรคจิตเภทในเขตรับผิดชอบของ รพ.สต.ม่อนดินแดง สามารถดูแลตนเองได้เหมาะสม

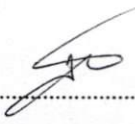
2. ลดการกลับเป็นซ้ำของผู้ป่วยโรคจิตเภทในเขตรับผิดชอบของ รพ.สต.ม่อนดินแดง

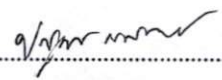
3. ได้รูปแบบหรือแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตเภทในชุมชน

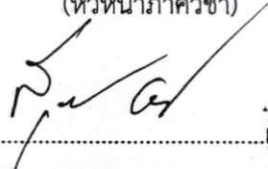
วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
ครั้งที่ 1 24 สิงหาคม 2565 (4 ชม.)	ประชุมวางแผนร่วมกับเจ้าหน้าที่ รพ.สต.ม่อนดินแดงเพื่อคัดเลือก กลุ่มเป้าหมาย (จำนวน 2 เคส)	รพ.สต. ม่อนดินแดง	แผนการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทเพื่อ ป้องกันการกลับมารักษาซ้ำ
ครั้งที่ 2 25 สิงหาคม 2565 (4 ชม.)	ติดตามอาการปัจจุบันโดยการประเมิน สภาพจิตและการรักษาที่ได้รับเพื่อ ประเมินปัญหาและวางแผนการ พยาบาล (เคสที่ 1)	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย - บันทึกการตรวจสภาพจิต
ครั้งที่ 3 31 สิงหาคม 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 1 เรื่อง โรคจิตเภทและการรักษาในระยะคงที่ (Maintenance phase) - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 4 1 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 2 เรื่อง อาการเตือนและการจัดการเบื้องต้น - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 5 7 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 3 เรื่อง การดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 6 8 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 4 เรื่อง การรู้เท่าทันอารมณ์และการจัดการกับ ความเครียดด้วยตนเอง - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 7 14 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 5 เรื่อง การสื่อสารและการติดต่อกับบุคคลอื่น - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 8 15 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 6 เรื่อง แหล่งการช่วยเหลือทางสังคม - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 9 21 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 7 เรื่อง การจัดการกับพฤติกรรมของผู้ป่วย (สำหรับผู้ดูแล) - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 10 22 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ประเมินผลความพึงพอใจและปัญหา อุปสรรคในการให้การพยาบาลร่วมกับ	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- บันทึกการให้คำแนะนำตามหลัก D-METHOD

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
	ผู้ป่วย ผู้ดูแล และเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ม่อนดินแดง		
ครั้งที่ 11 28 กันยายน 2565 (4 ชม.)	ติดตามอาการปัจจุบันโดยการประเมิน สภาพจิตและการรักษาที่ได้รับเพื่อ ประเมินปัญหาและวางแผนการ พยาบาล (เคสที่ 2)	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย - บันทึกการตรวจสภาพจิต
ครั้งที่ 12 29 กันยายน 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 1 เรื่อง โรคจิตเภทและการรักษาในระยะคงที่ (Maintenance phase) - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 13 5 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 2 เรื่อง อาการเตือนและการจัดการเบื้องต้น - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 14 6 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 3 เรื่อง การดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 15 11 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 4 เรื่อง การรู้เท่าทันอารมณ์และการจัดการกับ ความเครียดด้วยตนเอง - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 16 12 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 5 เรื่อง การสื่อสารและการติดต่อกับบุคคลอื่น - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 17 19 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 6 เรื่อง แหล่งการช่วยเหลือทางสังคม - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 18 20 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ให้สุขภาพจิตศึกษาครั้งที่ 7 เรื่อง การจัดการกับพฤติกรรมของผู้ป่วย (สำหรับผู้ดูแล) - ประเมินผลการให้สุขภาพจิตศึกษา	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- คะแนนความรู้หลังการให้ สุขภาพจิตศึกษา
ครั้งที่ 19 26 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ประเมินผลความพึงพอใจและปัญหา อุปสรรคในการให้การพยาบาลร่วมกับ ผู้ป่วย ผู้ดูแล และเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ม่อนดินแดง	ชุมชนเขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.ม่อนดินแดง	- บันทึกการให้คำแนะนำตามหลัก D-METHOD

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
ครั้งที่ 20 27 ตุลาคม 2565 (4 ชม.)	- ประชุมถอดบทเรียนการดูแลผู้ป่วย โรคจิตเภทในชุมชนเพื่อป้องกันการ กลับมารักษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ รพ.สต. ม่อนดินแดง	รพ.สต. ม่อนดินแดง	- รูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท ในชุมชนเพื่อป้องกันการกลับมา รักษาร่วมกับเจ้าหน้าที่

ลงชื่อ..........ผู้ปฏิบัติ
(นางสาวจิระภา สุมาลี)

ลงชื่อ..........ผู้รับรอง
(นางสาวปฐพร แสงเขียว)
(หัวหน้าภาควิชา)

ลงชื่อ..........ผู้กำกับติดตามแผน
(นางสุชาดา อินทรกำแหง ณ ราชสีมา)
ผู้อำนวยการ

แบบรายงานผลการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty Practice)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

ปีการศึกษา 2565 (มิถุนายน 2565 - พฤษภาคม 2566)

1. ชื่อ-สกุล นางสาวจิระภา สุมาลี
2. ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการปฏิบัติการพยาบาล การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวช
3. กลุ่มประชากรเป้าหมาย ผู้ป่วยจิตเวช
4. สถานที่ปฏิบัติการพยาบาล ชุมชนในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพม่อนดินแดง
5. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ระหว่างวันที่ 24 สิงหาคม – 27 ตุลาคม 2565 รวมระยะเวลา 20 วัน

รวมระยะเวลาปฏิบัติงาน 80 ชั่วโมง

6. ผลการดำเนินงาน

6.1 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ

6.1.1 ผู้ป่วยโรคจิตเภทและผู้ดูแลมีความรู้ในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการกลับมารักษาซ้ำ โดยบอกได้เกี่ยวกับการดูแลตนเองเกี่ยวกับโรคจิตเภท การสังเกตอาการเตือน การจัดการอารมณ์ และการขอความช่วยเหลือจากแหล่งสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น

6.1.2 ในรอบ 1 เดือน หลังให้การพยาบาล พบว่าผู้ป่วยโรคจิตเภทอาการสงบ สามารถใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนได้ โดยไม่มีการกลับมารักษาซ้ำในรูปแบบผู้ป่วยใน

6.2 ผลลัพธ์ที่เกิดต่อสถานบริการสุขภาพ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลม่อนดินแดง ได้รูปแบบการดูแลตนเองเพื่อป้องกันการกลับมารักษาซ้ำสำหรับผู้ป่วยโรคจิตเภทและผู้ดูแล

6.3 ผลลัพธ์ที่เกิดต่ออาจารย์ผู้ปฏิบัติการพยาบาล

เป็นการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติทางการพยาบาล และเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญของตนเองอย่างต่อเนื่องในการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภทในชุมชนและสามารถนำไปบูรณาการกับพันธกิจอื่น ได้แก่ งานวิจัย การผลิตเอกสารทางวิชาการ

ลงชื่อ.....

(นางสาวจิระภา สุมาลี)

อาจารย์ผู้ปฏิบัติการพยาบาล

ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ป่วยชายไทย อายุ 31 ปี
เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย ศาสนา พุทธ ภูมิลำเนา จ.อุตรดิตถ์
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพ ว่างาน การวินิจฉัยโรค Schizophrenia

การตรวจสภาพจิต

1. ลักษณะทั่วไป (General Appearance)

ผู้ป่วยชายไทย วัยผู้ใหญ่ รูปร่างท้วม ผมนสั้นสีดำ ผิวคล้ำ ไม่มีแผลตามร่างกาย แต่งกายสะอาด ไม่มีอาการสั่นหรือการกระตุก สีหน้าดูง่วงซึม ไม่เอะอะวอยวายหรือหงุดหงิด มีการสบตาตลอดขณะตอบคำถาม ให้ความร่วมมือในการสนทนาดี

2. การพูดและกระแสการพูด (Speech and stream of talk)

ผู้ป่วยตอบคำถามได้ตรงประเด็น ถูกต้องชัดเจน มีความสนใจในการตอบคำถามดี มีพูดนอกเรื่องในบางครั้ง

3. อารมณ์ (Mood and affect)

ไม่มีอารมณ์หงุดหงิด กังวล กลัวหรือซึมเศร้า แสดงอารมณ์เหมาะสมต่อเรื่องที่กำลังพูดคุย

4. ความคิด (Thought)

ไม่มีความคิดหลงผิด ความคิดส่วนใหญ่เป็นนามธรรม

5. การรับรู้ (Perception)

ไม่มีการรับรู้ผิดปกติ

6. การรับรู้ตัวเองและสิ่งแวดล้อม (Cognitive function)

ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สามารถตอบคำถามได้ มีการรับรู้วัน เวลา สถานที่ และบุคคลได้

7. ความจำ (Memory)

Remote memory : Good

Recent memory : Good

Recall memory : Immediate : 3/3 Recent Recall memory : 3/3

8. สมาธิและความตั้งใจ (Concentration and Attention)

ผู้ป่วยมีความใส่ใจและมีสมาธิดี สามารถตอบคำถามได้แต่ต้องใช้เวลา Concentration : 100 - 7 : 1 on serial's seven

9. เซาว์ปัญญา (Intellectual function)

ผู้ป่วยมีระดับเซาว์ปัญญาเหมาะสม ตอบคำถามได้ถูกต้อง 3/3

10. การตัดสินใจ (Judgement)

ผู้ป่วยมีการตัดสินใจที่เหมาะสม 3/3 (Fair judgment)

11. การหยั่งรู้ความเจ็บป่วยของตนเอง (Insight)

ผู้ป่วยยอมรับว่าตนเองป่วยแต่ไม่สามารถดูแลตนเองให้เหมาะสมได้ (Intellectual insight)

คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยโดยใช้หลัก D-METHOD

D (Disease)

ให้ความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยซึ่งโรคที่ผู้ป่วยเป็นจำเป็นต้องรักษาด้วยยาอย่างต่อเนื่อง และใช้ระยะเวลานาน หากขาดการรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง อาจมีอาการกำเริบและเป็นซ้ำได้ แจ้งแนวทางการรักษา และประโยชน์ที่ผู้ป่วยจะได้รับจากการปฏิบัติตามแผนการรักษา

M (Medication)

แนะนำเรื่องการรับประทานยาให้รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง ตามขนาด และตามเวลาแพทย์สั่ง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับยา ฤทธิ์ข้างเคียงของยาที่ผู้ป่วยได้รับ หากรับประทานยาแล้วมีอาการนอนไม่หลับ หงุดหงิด หรือมีอาการกำเริบ ไม่เพิ่มยาเองหรือไม่ลดยาหรือหยุดยาเอง ให้มาพบแพทย์เพื่อปรับยา

E (Environment/Economic)

แนะนำให้ผู้ป่วยดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้สะอาดและปลอดภัยอยู่เสมอ หลีกเลี่ยงการไปสถานที่ที่เสี่ยงต่อการใช้แอลกอฮอล์ โดยให้ใช้ทักษะการหยุดความคิดและทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน แนะนำผู้ดูแลครอบครัว และสังคมยอมรับในตัวผู้ป่วย เปิดโอกาสการเข้าร่วมกิจกรรมในครอบครัวและสังคม เพื่อป้องกันภาวะถดถอยของผู้ป่วยทางสังคม แนะนำการใช้จ่ายอย่างประหยัด การหารายได้เสริมที่สามารถทำได้

T (Treatment)

บอกเป้าหมายในการรักษาคือการรับประทานยาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ถ้ามีอาการผิดปกติ เช่น หงุดหงิด มีหิวแหว่ ภาพหลอน ให้รีบบอกผู้ดูแลเพื่อพาไปรักษาที่โรงพยาบาลใกล้บ้านและมาพบแพทย์ก่อนนัด

H (Health)

แนะนำการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน แนะนำการนอนหลับพักผ่อน อย่างน้อยวันละ 6-8 ชั่วโมง การออกกำลังกาย การดูแลความสะอาดร่างกาย แนะนำแหล่งที่จะขอรับความช่วยเหลือ หากมีปัญหาหรือมีเรื่องเครียดไม่สบายใจให้ปรึกษาบุคคลที่ผู้ป่วยไว้วางใจ หากมีปัญหาทางกายให้รีบปรึกษาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใกล้บ้านและนำยาจากโรงพยาบาลจิตเวชไปด้วยทุกครั้ง

O (Outpatient Referral)

แนะนำให้มาพบแพทย์ตามนัด หากต้องการไปรักษาที่โรงพยาบาลชุมชนใกล้บ้าน ให้แจ้งแพทย์เมื่อมารับยาครั้งต่อไป แนะนำผู้ดูแล เมื่อพบว่าผู้ป่วยมีอาการกำเริบไม่สามารถมาพบแพทย์ได้ด้วยตัวเอง ให้ไปขอความช่วยเหลือจากผู้นำชุมชน สถานีอนามัยใกล้บ้าน เพื่อช่วยนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาล และนำเอกสารสำคัญ มาติดต่อโรงพยาบาลทุกครั้ง

D (Diet)

รับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ และมีประโยชน์เน้นย้ำเรื่องลดการกินอาหารที่หวานเกินหรือที่มีไขมันสูง ดื่มน้ำสะอาด วันละ 6 - 8 แก้ว งดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือชูกำลัง บุหรี่และสารเสพติดทุกชนิด เพราะทำให้การรักษาไม่ได้ผลและมีโอกาสทำให้อาการทางจิตกำเริบได้

ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ป่วยหญิงไทย

อายุ 75 ปี

เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย ศาสนา พุทธ ภูมิลำเนา จ.อุตรดิตถ์

การศึกษา - อาชีพ ว่างงาน การวินิจฉัยโรค Schizophrenia

การตรวจสภาพจิต

1. ลักษณะทั่วไป (General Appearance)

ผู้ป่วยหญิงไทย วัยผู้สูงอายุ รูปร่างผอม แต่งกายสะอาด ไม่มีอาการสั่นหรือการกระตุก ไม่เอะอะโวยวายหรือหงุดหงิด มีการสบตาตลอดขณะตอบคำถาม ให้ความร่วมมือในการสนทนาดี

2. การพูดและกระแสการพูด (Speech and stream of talk)

ผู้ป่วยตอบคำถามได้ตรงประเด็น มีพูดสับสนบางครั้ง มีความสนใจในการตอบคำถามดี

3. อารมณ์ (Mood and affect)

ไม่มีอารมณ์หงุดหงิด กังวล กลัวหรือซึมเศร้า แสดงอารมณ์เหมาะสมต่อเรื่องที่กำลังพูดคุย

4. ความคิด (Thought)

ไม่มีความคิดหลงผิด ความคิดส่วนใหญ่เป็นนามธรรม

5. การรับรู้ (Perception)

ไม่มีการรับรู้ผิดปกติ

6. การรับรู้ตัวเองและสิ่งแวดล้อม (Cognitive function)

ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี สามารถตอบคำถามได้ มีการรับรู้วัน เวลา สถานที่ และบุคคลได้

7. ความจำ (Memory)

Remote memory : Good

Recent memory : Good

Recall memory : Immediate : 3/3 Recent Recall memory : 2/3

8. สมาธิและความตั้งใจ (Concentration and Attention)

ผู้ป่วยมีความใส่ใจและมีสมาธิดี สามารถตอบคำถามได้แต่ต้องใช้เวลา Concentration : 100 - 7 : 1 on serial's seven

9. เชาว์ปัญญา (Intellectual function)

ผู้ป่วยมีระดับเชาว์ปัญญาเหมาะสม ตอบคำถามได้ถูกต้อง 2/3

10. การตัดสินใจ (Judgement)

ผู้ป่วยมีการตัดสินใจที่เหมาะสม 3/3 (Fair judgment)

11. การหยั่งรู้ความเจ็บป่วยของตนเอง (Insight)

ผู้ป่วยยอมรับว่าตนเองป่วยด้วยโรคทางกายแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าตนเองเจ็บป่วยทางสุขภาพจิต (Poor insight)

คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยโดยใช้หลัก D-METHOD

D (Disease)

ให้ความรู้เรื่องโรค/แผนการรักษา ประโยชน์ของการรักษาและการปฏิบัติตามแผนของการรักษา ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคจิตเภทและอาการที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ แนะนำการสังเกตอาการผิดปกติที่บ่งบอกถึงการกลับเป็นซ้ำ เช่น หงุดหงิด นอนไม่หลับ ควรรีบบอกให้ญาติทราบและมาพบแพทย์ก่อนนัด

M (Medication)

แนะนำผู้ป่วยและผู้ดูแลทราบถึงยาที่ได้รับ ขนาดยาและเวลารับประทานยา ให้ความรู้เรื่องยาที่ได้รับ โดยการเฝ้าระวังยาทางจิตเวชที่มีอาการข้างเคียงของยา รวมถึงการจัดการเมื่อเกิดอาการข้างเคียง คำแนะนำเพื่อการรับประทานยาต่อเนื่อง เพื่อควบคุมอาการทางจิตไม่ให้กลับเป็นซ้ำและไม่ควรหยุดรับประทานยาเอง แนะนำเกี่ยวกับอาการข้างเคียงของยาที่อาจเกิดขึ้นได้ และอธิบายถึงวิธีการป้องกันและแก้ไขเมื่อมีอาการข้างเคียงของยา เช่น ท้องผูก ปากแห้ง คอแห้ง ถ้ามีอาการวิงเวียนศีรษะให้เปลี่ยนท่าช้า ๆ ให้มาตรวจตามนัดเพื่อรับการตรวจรักษาตามแผนการรักษาของแพทย์

E (Environment/Economic)

แนะนำให้ผู้ดูแลจัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้สะอาดและน่าอยู่ ปลอดภัย กระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้ป่วยสามารถทำได้ด้วยตนเองหรือให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

T (Treatment)

ให้คำแนะนำเพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจเป้าหมายของการรักษาหลังจากที่ผู้ป่วยได้รับยาอาการดีขึ้นและเมื่ออยู่ที่บ้านก็สามารถสังเกตอาการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้ามีอาการผิดปกติ เช่น หงุดหงิด มีหูแว่ว เห็นภาพหลอน ให้รีบบอกญาติเพื่อพาไปรักษาโรงพยาบาลใกล้บ้านหรือมาพบแพทย์ก่อนนัดในวันเวลาราชการ

H (Health)

แนะนำการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การดูแลความสะอาดร่างกาย การนอนหลับพักผ่อนอย่างน้อยวันละ 6-8 ชั่วโมง ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเจ็บป่วยให้ปรึกษาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใกล้บ้านและนำมาไปด้วยทุกครั้ง

O (Outpatient Referral)

ให้ข้อมูลกับผู้ป่วยและผู้ดูแลว่าอาจจะมีบุคลากรสาธารณสุขรับผิดชอบในพื้นที่ไปเยี่ยมบ้าน เพื่อติดตามอาการ โดยทางโรงพยาบาลจะส่งข้อมูลการรักษาของผู้ป่วยไปในเขตพื้นที่ที่อยู่ปัจจุบัน

D (Diet)

รับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ และมีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด วันละ 6 - 8 แก้ว